

ELEKTRONICZNA KASA REJESTRUJĄCA ECR 4100

May 2003 - 10MA012320

FASY POLSKA Sp. z o.o.

ul. Goszczyńskiego 7 02-610 Warszawa Poland www.fasy-polska.pl fasy@fasy-polska.pl

INSTRUKCJA OBSŁUGI

ELEKTRONICZNA KASA REJESTRUJĄCA

ECR 4100

INSTRUKCJA OBSŁUGI

_

SPIS TREŚCI

ROZDZI	AŁ 1 - ROZPOCZĘCIE PRACY	1-1
1.1 O	pis kasy	1-1
1.2 Pi	ierwsze użycie	1-2
1.2.1	Spis wyposażenia dodatkowego	1-2
1.2.2	Właczanie i wyłaczanie	1-3
1.2.3	Zasilanie	1-3
1.3 F	unkcja pomocy	1-4
1.4 O	pis klawiatury i wyświetlacza	1-5
1.4.1	Klawiatura standardowa	1-5
1.4.2	Opis klawiszy	1-6
1.4.3	Wyświetlacz	1-10
1.5 K	onserwacja	1-11
1.5.1	Wymiana papieru	1-11
1.6 W	/skazówki w przypadku sygnalizowania błędu	1-14
ROZDZI	AŁ 2 - CODZIENNE UŻYTKOWANIE	2-1
2.1 W	/ybór trybu pracy	2-1
2.1.1	Tryby i program pracy	2-1
2.1.2	Wyświetlanie czasu i daty	2-2
2.2 Za	apis	2-2
2.2.1	Praca z operatorem	2-2
2.2.2	Zapis paragonu	2-4
2.2.3	Powtarzanie zapisu	2-5
2.2.4	Zapis ilości	2-5
2.2.5	Korekty	2-5
2.2.6	Podsuma	2-6
2.2.7	Obliczanie reszty	2-7

2.3	Codzienny odczyt danych 2-7
2.4	Raport dobowy fiskalny (zerujący)2-8
ROZD	ZIAŁ 3 - FUNKCJE DODATKOWE3-1
3.1	Wstęp 3-1
3.2	Zapis
3.2	.1 Dział pośredni
3.2	.2 PLU
3.2	.3 Rabaty i marże 3-2
3.2	.4 Rabaty i marże na sumach częściowych 3-2
3.2	.5 Mieszane formy płatności 3-3
3.2	.6 Zmiana waluty
3.2	.7 Wpłata gotówki 3-4
3.2	.8 Wypłata gotówki3-4
3.2	.9 Drukowanie kodu podczas przygotowywania paragonu 3-5
3.2	.10 Sumowanie sprzedaży każdego sprzedawcy
3.2	.11 Przypomnienie poprzedniej sumy całkowitej
3.2	.12 Przypomnienie poprzedniej sumy całkowitej
	(i obliczenie reszty)3-6
3.2	.13 Rezygnacja z limitów parametrów
3.2.	.14) (Odczyt wagi
3.3	Odczyt i zerowanie 3-7
3.3	.1 Odczyt danych dziennych i okresowych
3.3	.2 Układ raportów
3.3	.3 Wyświetlanie głównych danych 3-7
3.3	.4 Zerowanie danych
3.4	Ustawianie parametrów
3.4	.1 Tryb pracy -P
3.4	.2 Ogólne informacje o zmianach funkcji klawiszy
3.4	.3 Odczyt zaprogramowanych parametrów
3.4	.4 Lista kodów programujących 3-11
3.5	Szczegółowy opis programowania
3.5	.1 Ogólne informacie o działach i PLU 3-12
3.5	2 Opis działu 3-12
3.5	3 Cena działu 3-13
0.0	

3.5.4	Funkcja konfiguracji działu	.3-13
356	I ALO Działu (programowanie najniższej wartości	.5-14
0.0.0	przyimowanej przez dział)	3-15
357	HALO Działu (programowanie najwyższej wartości	.0.10
0.011	przyimowanej przez dział)	.3-16
3.5.8	Opis PLU	.3-16
3.5.9	Cena PLU	.3-17
3.5.10	PTU dla PLU (łączenie PLU z działami towarowymi)	.3-18
3.5.11	Ogólne informacje o rabatach	.3-18
3.5.12	Kwota rabatu (programowanie wartości rabatu lub marży).	.3-19
3.5.13	Konfiguracja rabatu i marży	.3-19
3.5.14	Ogólna informacja o opisach	.3-20
3.5.15	Programowanie nagłówka	.3-20
3.5.16	Wiadomości (opis związany z niektórymi klawiszami)	.3-21
3.5.17	Uruchamianie funkcji CLICHE	.3-22
3.5.18	Ogólne informacje o opcjach	.3-22
3.5.19	Funkcje konfigurujące	.3-23
3.5.20	Ogólne informacje o programowaniu innych parametrów	.3-25
3.5.21	Ustawianie bieżącego czasu	.3-25
3.5.22	Konfiguracja form płatności	.3-25
3.5.23	Konfigurowanie operatorów	.3-26
3.5.24	Kolejność drukowania raportów	.3-27
3.5.25	Kursy walut	.3-28
3.5.26	Liczba miejsc po przecinku	.3-29
3.5.27	Numer kasy	.3-30
3.5.28	Stawki PTU	.3-30
3.5.29	Odczyt pamięci fiskalnej.	.3-31

ROZDZIAŁ 4 - DODATKOWE FUNKCJE 4-1

4.1 Z	arządzania opakowaniami zwrotnymi - wpłata	
k	aucji/wypłata kaucji	4-1
4.1.1	Wstęp	4-1
4.1.2	Kryteria Operacji	4-1
4.1.3	Użytkowanie w trybie sprzedaży	4-2
4.1.4	Użytkowanie w trybie odczytu - L	4-3
4.1.5	Użytkowanie w trybie zerowanie -C	4-3
4.1.6	Użytkowanie w trybie programowania - P	4-3
4.1.7	Wpływ funkcji "opakowania zwrotne" na stan fiskalny	4-4

_

5-1	ZIAŁ 5 -DODATEK	ROZD
	Wykaz błędów	5.1
	Dane techniczne	5.2

=

Niniejsza instrukcja przeznaczona jest dla użytkowników kas FASY. Zawiera ona wszystkie procedury programowe pozwalające uruchomić nowo zakupioną kasę. Przed przystąpieniem do pracy radzimy dokładnie przeczytać niniejszą instrukcję instalacji.

UWAGI WSTĘPNE

- Nowo zakupioną kasę należy umieścić w miejscu osłoniętym przed działaniem promieni słonecznych, nie narażonym na działanie kurzu, wilgoci i wysokiej temperatury. Nie ustawiać kasy w pobliżu grzejników.
- Nie wolno dotykać klawiszy mokrymi rękami.
- Kasę należy czyścić przy użyciu czystej i miękkiej ściereczki.
- Nie używać do czyszczenia benzyny, rozpuszczalników lub innych aktywnych środków chemicznych.
- Kasa wyposażona jest w zasilacz o napięciu wyjściowym 34,5V 0,25A. Zasilacz kasy należy podłączyć do gniazda sieciowego o napięciu 220V/50Hz. Zasilacz nie posiada wyłącznika sieciowego dlatego też powinna być podłączona do gniazdka znajdującego się w pobliżu kasy i nie zasłoniętego innymi sprzętami lub przedmiotami.
- Instalacja elektryczna (gniazdko), do którego podłączony jest zasilacz kasy powinna być chroniona od zwarć zainstalowanym na przewodzie fazowym bezpiecznikiem o prądzie znamionowym nie większym niż 16A
- Kasa wyposażona jest w akumulator kadmowo-niklowy podtrzymujące zawartość pamięci RAM w przypadku braku zasilania. Istnieje niebezpieczeństwo wybuchu przy nieprawidłowej wymianie akumulatora. Akumulator należy wymieniać tylko na taki sam typ. Zużytych akumulatorów należy pozbywać się zgodnie z instrukcją producenta.

- Kasa jest wyposażona w bezobsługowy akumulator kwasowo-ołowiowy (żelowo-ołowiowy), który służy do zasilania kasy przy braku zasilania sieciowego lub podczas wykorzystywania kasy na stanowiskach sprzedaży pozbawionych zasilania sieciowego. Akumulator należy wymieniać tylko na taki sam typ. Zużytych akumulatorów należy pozbywać się zgodnie z instrukcją producenta.
- Gniazdko sieciowe powinno być usytuowane w pobliżu urządzenia i powinno być łatwo dostępne

Rozdział 1 - Rozpoczęcie pracy

1.1 Opis kasy

1.2 Pierwsze użycie

1.2.1 Spis wyposażenia dodatkowego

С

powoduie

SHIFT

1.2.2 Włączanie i wyłączanie

Kasy fiskalne ECR są zasilane z sieci elektrycznej 220V-50Hz lub własnego akumulatora. Wyłącznik zasilania (patrz par. Opis) ma dwie pozycje ON- włączona i OFF - wyłączona. Kasa może być również włączana i wyłączana przy użyciu klawisza

C . Przy wyłączonej kasie naciśnięcie i przytrzymanie tego klawisza przez około 1 sekundę powoduję włączenie kasy. W

trybie rejestracji naciśnięcie klawiszy wyłączenie kasy.

1.2.3 Zasilanie

Kasy mogą być zasilane z własnego akumulatora lub sieci elektrycznej 220V-50Hz, przy użyciu zasilacza, który znajduje się w standartowym wyposażeniu.

W przypadku braku zasilania zewnętrznego kasa przechodzi na zasilanie z własnego akumulatora. Przed użyciem kasy ważne jest, aby akumulatory były w pełni naładowane. Ładowanie następuje przez podłączenie zasilacza do sieci, a następnie podłączenie go do odpowiedniego gniazda w kasie. Ładowanie powinno trwać 6-8 godzin. W tym czasie nie należy wyłączać kasy. W celu przedłużenia trwałości akumulatorów dobrze jest w czasie użytkowania nie podłączać kasy do zewnętrznego źródła zasilania. Dla pełnego naładowania akumulatorów, co pewien czas należy podłączyć zewnętrzne źródło zasilania na przynajmniej 6 godzin w czasie, gdy kasa jest wyłączona.

Wyczerpanie akumulatorów

Gdy akumulatory wyczerpią się, kasa zostanie automatycznie wyłączona.

O wyczerpaniu akumulatorów informuje mruganie ośmiu wskaźników w kształcie trójkątów. Gdy wskaźniki zaczynają

mrugać, energii powinno wystarczyć na wydrukowanie około 100 paragonów.

UWAGA: Dołączony do kas zasilacz nie posiada wyłącznika sieciowego i odłączenie od sieci następuje przez wyjęcie zasilacza z gniazda sieciowego. W związku z tym należy używać gniazd sieciowych z łatwym dostępem.

1.3 Funkcja pomocy

Kasa wyposażona jest w krótki samouczek, który może okazać się pomocny w trakcie użytkowania .

Aby wywołać hasła samouczka należy przycisnąć przycisk

przy ustawieniu kasy w trybie zapisu. Spowoduje to wydruk wszystkich haseł samouczka.

Więcej szczegółów pojawi się po naciśnięciu przycisku z liczbą odpowiadającą wybranemu hasłu z wydrukowanej listy oraz

przez powtórne naciśnięcie klawisza ??. Dodatkowo funkcję tę można uruchomić w każdym trybie pracy, kiedy kasa wskazuje błąd (tj. kiedy urządzenie wydaje sygnał dźwiękowy i

oczekuje na naciśnięcie klawisza

W tych przypadkach naciśnięcie klawisza ^(?) powoduje wydruk krótkiego opisu przyczyny błędu.

1.4 Opis klawiatury i wyświetlacza

1.4.1 Klawiatura standardowa

1.4.2 Opis klawiszy

Funkcje podstawowe (opis na klawiszach) dostępne są bezpośrednio po wybraniu odpowiednich klawiszy, natomiast druga funkcja danego klawisza jest dostępna po użyciu klawisza

(opis na obudowie).

Poniżej zostały podane wszystkie dostepne funkcje (także te, które nie są dostepne bezpośrednio z klawiatury podstawowej), nie została jednak zachowana kolejność, w jakiej znajdują się na klawiaturze.

Układ funkcji na klawiaturze może zostać zmieniony poprzez odpowiednie zmiany zaprogramowania urządzenia. Niektóre funkcje, w które jest wyposażona kasa, mogą nie być dostępne na klawiaturze podstawowej i dlatego mogą być dodane w razie potrzeby.

UWAGA: Funkcje które są opisane na klawiaturze, a nie są aktywne będą uaktywnione tylko w kasach z możliwością współpracy z PC i czytnikiem kodów kreskowych objaśnienie tych funkcji znajduje się w instrukcji połączenia **kasa-komputer**.

klawisze numeryczne

używane do wprowadzania liczb

klawisz przecinka

używany do wprowadzania ułamków

klawisz zerowania

używany do poprawiania wprowadzonych danych i wyciszania sygnału ostrzegającego o błędach

klawisz mnożenia

używany do wprowadzania ilości sprzedawanego towaru

WALUTA

klawisze GOTÓWKA (suma całkowita gotówki)

używane do zamknięcia transakcji po wpłaceniu gotówki

klawisz zmiany waluty

umożliwia wyświetlenie sumy zapisanej w obcej walucie

umożliwiają udzielenie rabatu lub doliczenie marży na pojedyńczy artykuł, bądź do całości rachunku

klawisz wpłaty gotówki

używany do rejestrowania wpłaty do szuflady gotówki nie związanej ze sprzedażą (np. pogotowie kasowe)

klawisz wypłaty

umożliwia zapis wypłaty gotówki z szuflady

klawisze kredytu, czeku i karty kredytowej

umożliwiają wprowadzenie sprzedaż w formie innej niż gotówką, mogą być ustawiane wg potrzeb użytkownika

klawisz cenv

umożliwia wprowadzenie kwoty miejsce w wcześniej zaprogramowanej ceny przy sprzedaży na PLU

klawisz operatora/sprzedawcy

przypisuje paragon sprzedawcy lub umożliwia pracę operatorowi w przypadku używania trybu różnych operatorów

klawisz powtórnego wyświetlenia poprzedniej sumy

umożliwia wyświetlenie lub wydruk poprzedniej sumy w celu kontroli

klawisz wyłączania limitów

w pewnych warunkach umożliwia rezygnacje z limitów zaprogramowanych w celu kontroli operacyjnej kasy

klawisz działu pośredniego

umożliwia pośredni dostęp do działów, które nie są dostępne na klawiaturze bezpośrednio

klawisz wpłata kaucji

klawisz do prowadzenia sprzedaży opakowań

klawisz wypłata kaucji

klawisz do prowadzenia zwrotu opakowań

Na wyświetlaczu widocznych jest nie tylko 10 cyfr przedstawiających dane, lecz także 8 wskaźników dostarczających informację o trybie pracy kasy. Znaczenie tych wskaźników zostało wyjaśnione poniżej:

SHIFT Wskaźnik ten jest wyświetlany, gdy naciśnięty

zostanie klawisz ^(SHIFT). W takim przypadku naciśnięcie klawisza z podwójnym znaczeniem powoduje uruchomienie funkcji rozszerzonej

- (-) Wskazuje, że uaktywniona została funkcja ANULUJ
- OPER Wskazuje, że używany jest operator

WAL 1 Wskazuje, że używana waluta nie jest walutą

- WAL 2 domyślną
- WAL 3
- WAL 4

1.5 Konserwacja

Po każdej wymianie rolki papieru należy upewnić się czy kawałki papieru, kurz lub inne zanieczyszczenia nie dostały się do środka.

1.5.1 Wymiana papieru

1. Zdejmij osłonę drukarki.

259049

259-005

- 2. Umieść rolkę sprawozdawczą i rolkę paragonów w odpowiednich kasetach.
- 3. Umieść końce obu rolek papieru w drukarce unosząc przy tym dociskacz w celu ustawienia papieru z przodu drukarki.

- 4. Zamknij dociskacz papieru
- 5. Trzymaj wciśnięty klawisz posuwu papieru dopóki początek rolki nie wysunie się u góry drukarki.

 Włóż rolkę ponownie do obudowy, nałóż pokrywę drukarki zwracając uwagę, aby początek rolki paragonów znajdował się w szczelinie obudowy.

259063

1.6 Wskazówki w przypadku sygnalizowania błędu

Kasa wydaje ciągły sygnał akustyczny.

Wybrano błędny zestaw komend, a kasa wyświetla ERR i numer

błędu. Naciśnięcie klawisza (usuwanie) powinno spowodować wyłączenie się sygnału.

Kasa nie drukuje paragonów i wskazuje błąd nawet po wybraniu klawisza programu.

Parametry kasy zostały niepoprawnie zaprogramowane. Może brakować obowiązkowych danych, stawek VAT, daty lub godziny. Należy sprawdzić zaprogramowane dane.

Kasa wydaje przerywany sygnał i nie pracuje

Sygnał przerywany sygnalizuje brak papieru. Należy wymienić rolkę.

Po włączeniu lub w czasie pracy na wyświetlaczu pojawia się numer poprzedzony myślnikami, a kasa wydaje przerywany sygnał.

Kasa wskazuje na błąd. Po zapisaniu wyświetlonego kodu należy wyłączyć kasę i skontaktować się z autoryzowanym punktem serwisowym.

Rozdział 2 - Codzienne użytkowanie

2.1 Wybór trybu pracy

2.1.1 Tryby i program pracy

Kasa może pracować w kilku trybach. "Tryb pracy" umożliwia użycie poszczególnych funkcji.

Dostępne są następujące tryby:

Blokada

Żadna funkcja nie jest dostępna. Wyświetlacz wskazuje datę i godzinę.

Zapis

Umożliwia wydawanie paragonów. Wyświetlacz wskazuje 0.00

Odczyt

Umożliwia wydruk wewnętrznych danych podsumowanych przez kasę. Wyświetlacz wskazuje -L-

Zamknięcie

Umożliwia wydruk i usunięcie danych zebranych przez kasę. Wyświetlacz wskazuje -C-

Programowanie parametrów

Trybu tego używa się do ustawienia kasy według indywidualnych potrzeb. Wyświetlacz wskazuje -P-

W celu zmiany trybu pracy należy nacisnąć klawisz 🤍

W celu włączenia trybu BLOKADA należy wybrać klawisz gdy kasa znajduje się w trybie ZAPISU. Aby wyjść z tego trybu,

należy nacisnąć klawisz

W celu przejścia w tryb pracy -P- (programowania) należy nacisnąć klawisz ^(SHIFT), a następnie klawisz ^(SHIFT). Aby powróć do trybu sprzedaży należy ponownie nacisnąć klawisz ^(SHIFT). UWAGA: Funkcję Pomoc można włączyć jedynie w trybie sprzedaży.

2.1.2 Wyświetlanie czasu i daty

Gdy kasa jest włączona i zostanie naciśnięty klawisz wyświetlaczu pojawi się bieżąca godzina i data. Powtórne naciskanie tego klawisza spowoduje,że data i godzina będą wyświetlane na zmianę. Opuszczenie tego stanu następuje po

naciśnięciu klawisza

2.2 Zapis

Podstawową czynnością wykonywaną w tym trybie jest wydruk paragonów. Warunkiem działalności w trybie pracy jest włączenie operatora. Zarządzanie operatorami zostanie dokładnie opisane w rozdziale DODATKOWE FUNKCJE.

W celu uruchomienia operatora nr 1 bezpośrednio po nabyciu kasy lub ponownym ustawieniu parametrów domyślnych przez przedstawiciela Autoryzowanego Serwisu, należy wykonać

następującą operację : nacisnąć klawisze: (OPER.), 11 , (OPER.)

2.2.1 Praca z operatorem

Do różnych trybów pracy mogą mieć dostęp najwyżej 4 operatorzy. Pewne tryby pracy mogą być dla nich zastrzeżone lub dozwolone.

Uruchamianie operatora

- Naciśnij klawisz 🛄
- Wpisz numer kontrolny operatora i naciśnij klawisz ^(OPER.). Każdy operator ma swój własny numer kontrolny (składający się z max. 4 cyfr). Jako domyślne zaprogramowane zostały następujące numery:
- 11 operator 1
- 22 operator 2
- 33 operator 3
- 44 operator 4

Wyłączenie operatora

Wyłączenie operatora realizujemy poprzez naciśnięcie klawisza

operatora kasa nie może pracować.

UWAGA: Wyłączenie kasy nie powoduje usunięcia operatora z pamięci kasy.

W celu zmiany numeru kontrolnego należy :

- nacisnąć klawisz 🛄
- wpisać obecny numer kontrolny
  - nacisnąć klawisz 🤇

- wpisac nowy numer kontrolny
- nacisnąć klawisz ⁽
- dla potwierdzenia wpisać ponownie nowy numer kontrolny
- nacisnąć klawisz ^(kon) By zakończyć kodowanie.

UWAGA: Nieznajomość numeru kontrolnego danego operatora wiąże się z tym, że operator ten pozostaje nieaktywny.

Jedynie operator 1 może usunąć z pamięci kasy wszystkie numery kontrolne i zastąpić je numerami domyślnymi (11 ; 22 ; 33 ; 44). W tym celu należy :

- nacisnąć klawisz
- wpisać numer kontrolny operatora 1
- nacisnać klawisz

Jeżeli osoba obsługująca kasę jako operator 1 zapomni swój numer kontrolny, numery domyślne mogą być wprowadzone jedynie przez przedstawicieli Autoryzowanego Serwisu.

UWAGA: Przed włączeniem funkcji zarządzania operatorami

należy się upewnić, że klawisz ^(OPER.) jest zaprogramowany.

Jeżeli klawisz operatora nie został zaprogramowany, nie ma możliwości dostępu do różnych funkcji z nim związanych oraz niemożliwe jest zarządzanie sprzedawcami i wydruk na paragonie numeru kasy.

2.2.2 Zapis paragonu

Zapis następuje po wpisaniu ceny danego towaru ,a następnie

	(DZIAŁ1)	) (	DZIAŁ2	
naciśnięciu klawisza działu	$\bigcirc$	, `	$\square$	do którego
ten towar należy.				

Drukowany jest opis zaprogramowany w wybranym dziale.

Operację tę należy powtórzyć dla wszystkich artykułów.

Zamknięcie paragonu następuje po naciśnięciu klawisza

operacja ta wykazuje również sumę wszystkich wprowadzonych kwot.

2.2.3 Powtarzanie zapisu

Jeżeli natychmiast po zapisie sprzedaży w danym dziale zostanie naciśnięty klawisz tego samego działu, możliwa jest sprzedaż ostatniego artykułu bez konieczności ponownego wpisywania ceny.

2.2.4 Zapis ilości

Pomnożenie ilości sztuk sprzedawanego artykułu przez cenę jednostkową jest możliwe, gdy po wpisaniu ilości sztuk (w razie potrzeby może to być liczba z ułamkiem dziesiętnym) zostanie

naciśnięty klawisz przed wpisaniem ceny jednostkowej.

2.2.5 Korekty

Kasa umożliwia wykonanie kilku rodzajów korekt. Są one używane do usuwania błędów i anulowania wprowadzonych błędnie zapisów.

Użycie klawisza

ma kilka funkcii: Klawisz

podczas wpisywania wartości liczbowych użycie klawisza

powoduje usunięcie wprowadzonej kwoty lub ilości i wyświetlenie 0

jeżeli kasa wskazuje nieprawidłową operację tj. wydaje ciągły

sygnał, użycie klawisza Usuwa przyczynę błędu.

w niektórych przypadkach użycie klawisza unieważnia uprzednio uruchomioną funkcję np.: jeżeli kasa wyświetla datę lub godzinę naciśnięcie klawisza powrót do trybu sprzedaży.

Natychmiastowa korekta

Użycie klawisza (BEEDU) powoduje natychmiastowe i automatyczne anulowanie ostatniej pozycji umieszczonej na paragonie. Umożliwia więc usunięcie nieprawidłowego ostatniego wpisu.

Korekta wcześniej dokonanego wpisu

Jeżeli usunięta ma być pozycja wprowadzona wcześniej, należy:

- nacisnąć klawisz
- wprowadzić pozycję która ma być usunięta (w razie potrzeby

2.2.6 Podsuma

Podczas przygotowywania paragonu kasa może wyświetlić częściową sumę wprowadzonych do tej pory kwot. Aby to

uczynić należy nacisnąć klawisz

2.2.7 Obliczanie reszty

Chcąc obliczyć należną resztę z otrzymanej kwoty trzeba przed

naciśnięciem klawisza GOTÓWKA podać kwotę otrzymaną, a następnie nacisnąć klawisz .

Jeżeli kwota podana jest wyższa niż całkowita suma do zapłacenia, wyświetlana jest należna reszta. Natomiast jeżeli wpłacona kwota jest niewystarczająca kasa podaje brakującą kwotę i czeka na dopłatę.

2.3 Codzienny odczyt danych

Codzienne dane są odczytywane z kasy w trybie pracy -L-, najczęściej używanymi raportami są:

Suma netto w kasie

Raport ten uzyskujemy poprzez naciśnięcie klawisza 0, a następnie klawisza

Chcąc uzyskać skróconą wersję tego raportu naciskamy klawisz $\binom{\text{KOD}}{\text{CO}}$

Dane podatkowe

Odczyt podsumowań gotówki oraz PTU w rozbiciu na poszczególne stawki uzyskujemy po naciśnięciu klawisza (GOTÓWKA)

llość sprzedaży w dziale

Podsumowa	anie s	sprzedaży	W	działach	drukowane	jest	ро
		DZIAŁ	:1)	DZIAŁ 2			_
naciśnięciu potrzeb.	klawis	sza		,	 w zależno 	ości o	d

2.4 Raport dobowy fiskalny (zerujący)

Na koniec dnia należy wykonać raport fiskalny dobowy, jest to raport zerujący, który ustawia wszystkie liczniki kasy na zero, przygotowując ją do następnego dnia pracy.

W Polsce raport ten jest obowiązkowy !!!

Aby wykonać ten raport należy ustawić kasę w trybie pracy -C- i

GOTÓWKA)

nacisnąć klawisz . Kasa drukuje raport podsumowujący sprzedaż z całego dnia.

Zerowanie to jest nieodwracalne i jak wspomniano wcześniej powoduje wyzerowanie wszystkich liczników, dlatego powinno być przeprowadzone dopiero po przygotowaniu wszystkich niezbędnych raportów dziennych. Dane z raportu dobowego zapisywane są jednorazowo i nieusuwalnie do modułu fiskalnego.

Rozdział 3 - Funkcje dodatkowe

3.1 Wstęp

Poprzedni rozdział mówił o podstawowych operacjach związanych z obsługą kasy.

Natomiast w tym rozdziale opiszemy funkcje, dzięki którym kasa może zaspokoić potrzeby każdego rodzaju sprzedaży detalicznej.

3.2 Zapis

3.2.1 Dział pośredni

Istnieje możliwość używania działów, które nie są dostępne poprzez klawiaturę. Aby np.: wykonać sprzedaż poprzez dział należy:

CENA

- wpisać cenę potwierdzić ją klawiszem
- wpisać numer działu (1-48) i nacisnąć klawisz (klawisz ten musi być zaprogramowany).

3.2.2 PLU

Sprzedaży opartej na PLU dokonuje się poprzez wpisanie kodu PLU (w razie potrzeby poprzedzonego wpisaniem ilości sztuk i

PLU) i naciśnieciem klawisza naciśnięciem klawisza

W celu użycia PLU należy go wcześniej zaprogramować tj. zaprogramować odpowiednią kategorię towaru, cenę ,opis . Jeżeli opis nie zostanie zaprogramowany, zostanie użyty opis działu, do którego dane PLU jest przypisane.

Możliwa jest sprzedaż towaru po cenie innej niż cena zaprogramowana, w tym celu przed uaktywnieniem PLU należy

wpisać cenę i potwierdzić ją klawiszem

Jeżeli klawisz PLU będzie użyty ponownie bez wpisania numeru danego PLU to zostanie powtórzona ostatnia sprzedaż.

3.2.3 Rabaty i marże

Dostępne są trzy klawisze, które umożliwiają udzielanie rabatów lub marż.

W zależności od potrzeb użytkownika moga one być wyrażone w procentach bądź wartościowo.

Aby wybrać rabat lub marżę należy podać kwotę lub procent, które mają być odjęte lub dodane i nacisnąć odpowiedni

klawisz. Użycie klawisza (BEEDU) spowoduje natychmiastowe usunięcie wcześniej wprowadzonego rabatu lub marży.

Aby zlikwidować zarówno sprzedaż jak i rabat, należy postępować tak, jak w przypadku korekty opisanym w poprzednim rozdziale:

nacisnąć klawisz (ANULUJ) i wprowadzić pozycję, którą chcemy anulować.

3.2.4 Rabaty i marże na sumach częściowych

Jeżeli przed obliczeniem rabatu lub marży zostanie naciśnięty

klawisz to operacja ta będzie dotyczyć nie ostatnio wprowadzonego artykułu, lecz całej podsumy.

Należy pamiętać, że zmiany w sumie częściowej nie wpływają na podsumowania działów.

3.2.5 Mieszane formy płatności

Oprócz klawiszy wpłaty gotówką kasa ma możliwość przyjmowania płatności czekami lub kartą kredytową.

Po zakończeniu wprowadzania pozycji na paragon, należy wpisać kwotę do zapłacenia i wybrać żądaną formę płatności.

Możliwe są częściowe lub mieszane formy płatności (tj. płatności dokonywane przez wybranie kilku form i wyszczególnienie odpowiednich kwot na każdą formę).

Kiedy suma płatności osiąga kwotę wskazywaną na rachunku jest on automatycznie zamykany, a w razie potrzeby wykazywana jest wysokość reszty.

3.2.6 Zmiana waluty

Wszystkie operacje finansowe (zapłacenie rachunku, wpłata, wypłata gotówki z kasy) mogą być przeprowadzane zarówno w walucie lokalnej, jak i obcej.

Kasa może pamiętać kursy max. 4 walut, może wyswietlać podsumy i sumy całkowite oraz przyjmować płatności w walucie obcej.

Po zaprogramowaniu parametrów funkcja ta jest uruchamiana

przez naciśnięcie klawisza ^(WALUTA). Naciśnięcie klawisza ^(MDSUMA) w trybie zapisu powoduje wyświetlenie podsumy w walucie lokalnej.

Naciśnięcie klawisza ^(WALUTA) poprzedzone wybraniem klawisza 1 - 4 powoduje wyświetlenie kwoty w walucie odpowiadającej wybranemu numerowi i przygotowuje kasę do przyjęcia wpisu kolejnych kwot w wybranej walucie.

PODSUMA

Aby wrócić do waluty lokalnej należy nacisnąć klawisz

UWAGA: Należy pamiętać, że na paragonie są podawane kwoty w walucie lokalnej.

3.2.7 Wpłata gotówki

Wpłata gotówki do kasy ze źródła innego niż sprzedaż może być zarejestrowana w celu zapewnienia poprawnego i aktualnego stanu gotówki w szufladzie kasy.

GOTÓWKA

GOTÓWKA

Х

W tym celu należy:

- wcisnąć klawisz
- wpisać kwotę i przyporządkować ją do klawisza lub innych form płatności
- w razie potrzeby można użyć klawisza
- po zakończeniu operacji należy nacisnąć klawisz

3.2.8 Wypłata gotówki

Wypłata gotówki do kasy ze źródła innego niż sprzedaż może być zarejestrowana w celu zapewnienia poprawnego i aktualnego stanu gotówki w szufladzie kasy.

W tym celu należy:

wcisnąć klawisz (WYPŁATA)
 wpisać kwotę i przyporządkować ją do klawisza lub innych form płatności
 w razie potrzeby można użyć klawisza (GOTÓWKA)
 po zakończeniu operacji należy nacisnąć klawisz (GOTÓWKA).

3.2.9 Drukowanie kodu podczas przygotowywania paragonu

Możliwe jest wydrukowanie na paragonie specyficznego kodu numerycznego, który może być z jakiegoś powodu użyteczny dla kierownictwa.

W tym celu należy:

wpisac żądany kod

– 🛛 nacisnąć klawisz 🌀

KOD D.

Funkcja ta może dotyczyć również wszystkich operacji związanych z gotówką szuflady.

3.2.10 Sumowanie sprzedaży każdego sprzedawcy

Kasa umożliwia sumowanie wszystkich sprzedaży lub ich części dla max. 8 sprzedawców. Kod sprzedawcy można wprowadzić zarówno na początku sprzedaży lub podczas przygotowywania paragonu poprzez:

– wybranie 1...8 i naciśnięcie klawisza

W celu usunięcia sprzedawcy należy nacisnąć 0 i klawisz Sprzedawca zostaje automatycznie usunięty. Pełna liczba wpisów i kwot wraz z rabatami na sumach częściowych jest sumowana dla każdego sprzedawcy.

3.2.11 Przypomnienie poprzedniej sumy całkowitej

Naciśnięcie klawisza umożliwia powtórne wykazanie całkowitej sumy ostatniego paragonu, funkcja ta może być włączona również podczas przygotowywania następnego paragonu.

Poprawne zaprogramowanie parametrów umożliwia po wybraniu klawisza watowie otrzymanie niefiskalnego paragonu wykazującego całkowitą sumę ostatniego zakończonego paragonu. Funkcja ta może być użyta jedynie, gdy kasa znajduje sie w trybie zapisu.

3.2.12 Przypomnienie poprzedniej sumy całkowitej (i obliczenie reszty)

Kiedy kasa znajduje się w trybie pracy naciśnięcie klawisza GOTÓWKA

powoduje wyświetlenie całkowitej sumy ostatniego paragonu.

GOTÓWKA Jeżeli podana zostanie kwota, a klawisz naciśnietv. wyświetlona zostanie reszta, będąca różnicą pomiędzy podaną kwotą, a całkowitą sumą ostatniego paragonu.

Dodanie dwóch ostatnich sum dokonywane jest w ten sam

sposób lecz zamiast klawisza

GOTÓWKA

naciskamy klawisz

CZEK

3.2.13 Rezygnacja z limitów parametrów

Istnieje możliwość zaprogramowania limitów cenowych dla każdego działu w celu zapobiegania wpisywaniu błędów.

W niektórych przypadkach istnieje konieczność jednokrotnej rezygnacji z zaprogramowanych limitów, w tym celu należy użyć

BEZ klawisza Musi to jednak nastapić przed zapisem, który przekroczy zaprogramowany limit.

3.2.14 Odczyt wagi

Aby odczytać masę ważonego towaru należy nacisnąć klawisz SHIFT i CENA.

UWAGA. Przed przystąpieniem do obsługi wagi należy uaktywnić opcję numer 20)

3.3 Odczyt i zerowanie

3.3.1 Odczyt danych dziennych i okresowych

Oprócz raportów opisanych w paragrafie o podstawowym użyciu kasy istnieje możliwość wydruku kilku dziennych i okresowych raportów. Dane dodatkowe można uzyskać w trybie pracy -L-.

Ogólnie rzecz biorąc, wszystkie raporty są otrzymywane po

wpisaniu 2-cyfrowego kodu i naciśnięciu klawisza . Niektóre raporty zwłaszcza te często używane można otrzymać w trybie pracy -L- po naciśnięciu jednego klawisza (par. 3.2)

3.3.2 Układ raportów

Użytkownik może zdefiniować i zaprogramować układ raportów. Polega to na zaprogramowaniu kasy w taki sposób, że kasa automatycznie drukuje żądane raporty po wybraniu odpowiedniego klawisza.

Układ raportow jest programowany zgodnie z procedurą przedstawioną w rozdziale o ustawianiu parametrów i jest uruchamiany w trybie pracy -L- poprzez naciśnięcie

X klawisza

3.3.3 Wyświetlanie głównych danych

Kiedy kasa pracuje w trybie pracy -L- możliwe jest wyświetlenie pewnych danych, jak np. gotówka w kasie .

W celu wyświetlenia danych, należy nacisnąć klawisz ?

3.3.4 Zerowanie danych

Zerowanie danych dziennych jest automatyczne i następuje po raporcie dobowym, natomiast zerowanie danych okresowych musi być przeprowadzone jako oddzielna operacja.

Zerowanie odbywa się w trybie -C- po raporcie dobowym,

(PODSUMA)

poprzez wpisanie 4-cyfrowego kodu i naciśnięciu klawisza

Kod zależy od danych, które mają zostać wyzerowane:

4141 ODSUMA dla okresów czasu
 1010 ODSUMA dla form płatności
 5050 ODSUMA dla sprzedawców
 2020 ODSUMA dla działów i PLU.

Zerowanie odbywa się z różną częstotliwością np. co miesiąc dla kasjerów ; co tydzień dla PLU. Odczyty wskazują datę ostatniego zerowania.

UWAGA: Zerowanie nie powoduje wydruku odpowiednich raportów. Dane te muszą być wcześniej zachowane w odpowiednich raportach. Funkcję tę jednak można zmodyfikować przez zaprogramowanie odpowiednich opcji w ten sposób, że dane będą drukowane przed zerowaniem.

3.4 Ustawianie parametrów

3.4.1 Tryb pracy -P-

Tryb -P- umożliwia ustawienie parametrów kasy.

3.4.2 Ogólne informacje o zmianach funkcji klawiszy

Funkcje odpowiadające klawiszom są definiowane podczas produkcji kasy. Można otrzymać wydruk funkcji każdego klawisza, a w celu zaspokojenia potrzeb użytkownika możliwa jest zmiana ułożenia funkcji na klawiaturze.

Należy pamiętać, że nie wszystkie funkcje są dostępne na klawiaturze standardowej. Możliwe jest jednak modyfikowanie ustawienia funkcji na klawiaturze. Można również uzyskać dostęp do rożnych funkcji po usunięciu funkcji nie używanych i zastąpienie ich żądanymi funkcjami. Niektóre funkcje są dostępne po naciśnięciu odpowiedniego klawisza na klawiaturze, niektóre umożliwiają aktywację drugiej funkcji.

W tym celu należy wybrać klawisz (SHIFT) przed naciśnięciem żądanego klawisza podwójnej funkcji

Odczyt konfiguracji klawiatury

gdy kasa pracuje w trybie -P- należy 2 razy wcisnąć klawisz ?

Wydrukowana zostanie bieżąca lista układu funkcji na klawiaturze i lista kodów dostępu do tych funkcji.

Zmiana funkcji przypisanej do klawisza

W tym celu należy:

- ustawić kasę w trybie -P-
- nacisnąć klawisz ?, wyświetlacz pokaże *ttt*

- wpisać kod wybranej funkcji
- nacisnąć klawisz do którego funkcja ma być przypisana

nacisnąć klawisz

jeżeli klawisz ma mieć przypisane dwie funkcje, przed jego naciśnięciem należy przycisnąć klawisz

UWAGA: Klawisze i 'muszą być zawsze na klawiaturze. Niektóre klawisze nie mogą być przemieszczane np. klawisze numeryczne. Programowanie klawiatury może być przeprowadzone jedynie przy uruchomionym operatorze 1.

3.4.3 Odczyt zaprogramowanych parametrów

Zaprogramowane parametry mogą być wydrukowane w formie różnych raportów. Gdy kasa znajduje się w trybie -P- można otrzymać:

3.4.4 Lista kodów programujących

Gdy kasa znajduje się w trybie -P- dostępnych jest kilka kodów programujących.

Każdy z nich jest uruchamiany poprzez wpisanie 2-cyfrowego

numeru i naciśnięcie klawisza

Programowanie może być przerwane poprzez naciśnięcie

klawisza C. Lista kodów parametrów jest dostępna przez użycie funkcji ?.

3.5 Szczegółowy opis programowania

Poniżej został przedstawiony opis wszystkich operacji związanych z programowaniem parametrów kasy.

3.5.1 Ogólne informacje o działach i PLU

Przy programowaniu PLU trzeba pamiętać,że PLU można użyć dopiero po połączeniu ich z działem. Opis działu i PLU może mieć maksymalnie 18 znaków i nazwa nowo programowanego opisu nie może być taka sama (nie może być dwóch takich samych opisów).

Nie jest niezbędne podanie ceny, jeżeli nie zostanie ona zaprogramowana można ją wpisać w momencie sprzedaży. Funkcje podstawowe i opcje związane z działem są również uruchamiane dla PLU związanych z tym działem.

3.5.2 Opis działu

W tym celu należy:

- 1. ustawić kasę w trybie -P-
- 2. wpisać kod 01 i nacisnąć klawisz
- 3. nacisnąć klawisz odpowiadający danemu działowi (DZIAŁ2) lub wpisać numer działu i nacisnąć (# DZIAŁ)
- wpisać wybrany opis, podając 2 cyfry dla każdego znaku (tabela dostępna w funkcji ?)
- 5. nacisnąć klawisz
- 6. powtórzyć działania dla pozostałych działów
- 7. zakończyć działania przez wciśnięcie klawisza

DZIAŁ1

GOTÓWKA

3.5.3 Cena działu

W tym celu należy:

- 1. ustawić kasę w trybie -P-
- 2. wpisać kod 02 i nacisnąć klawisz
- nacisnąć klawisz odpowiadający danemu działowi
   DZIAŁ2

lub wpisać numer działu i nacisnąć

4. wpisać cenę

5. nacisnać klawisz

JDSU	MA)

- 6. powtórzyć działania dla pozostałych działów
- 7. zakończyć działania przez wciśnięcie klawisza

3.5.4 Funkcja konfiguracji działu

Każdy z działów ma 4 parametry, które odnoszą się do opcji. Każda opcja jest wprowadzana przez wpisanie 4-cyfrowego numeru. Cyfry w numerze mają następujące znaczenie:

- 1 cyfra jeżeli przyjmuje wartość 1 to podczas sprzedaży naciśnięcie klawisza działu automatycznie zamyka paragon
- 2 cyfra ta opcja jest nieaktywna
- 3 cyfra jeżeli przyjmuje wartość 1 to dział nie przyjmuje mnożenia ilości sztuk większych niż 99
- 4 cyfra jeżeli przyjmuje wartość 1 to kasa podaje na końcu paragonu ilość sprzedanych sztuk, jeżeli jest 0 to kasa podaje zawsze ilość sztuk równą 1.

W tym celu należy:

- 1. ustawić kasę w trybie -P-
- 2. wpisać kod 03 i nacisnąć klawisz
- 3. nacisnąć klawisz odpowiadający danemu działowi

.... lub wpisać numer działu i nacisnąć

4. wpisać 4 cyfry odpowiadające opcjom

PODSUMA

- 5. nacisnąć klawisz 🦳
- 6. powtórzyć działania dla pozostałych działów
- 7. zakończyć działania przez wciśnięcie klawisza

DZIAŁ1

DZIAŁ

3.5.5 PTU Działu

Programowanie PTU odbywa się poprzez wskazanie kategorii PTU dla każdego działu. Kategoria PTU jest jednocyfrowym numerem 0 - 7. Podczas druku paragonu obok każdej kwoty pojawi się litera związana z każdą z kategorii.

W tym celu należy:

1. ustawić kasę w trybie -P-

- 2. wpisać kod 04 i nacisnąć klawisz
- nacisnąć klawisz odpowiadający danemu działowi,
   DZIAŁ 1 , DZIAŁ 2 lub wpisać numer działu i nacisnąć

4. wpisać 1 cyfrę odpowiadającą kategorii PTU

- 5. nacisnąć klawisz 🕓
- 6. powtórzyć działania dla pozostałych działów

GOTÓWKA

DZIAŁ1

DZIAŁ

7. zakończyć działania przez wciśnięcie klawisza

3.5.6 LALO Działu (programowanie najniższej wartości przyjmowanej przez dział)

Zaprogramowanie tego parametru powoduje, że kasa nie będzie przyjmować sprzedaży na kwotę niższą niz zaprogramowana w dziale.

W tym celu należy:

1. ustawić kasę w trybie -P-

3. nacisnąć klawisz odpowiadający danemu działowi

DZIAŁ 2 lub wpisać numer działu i nacisnąć

4. wpisać najmniejszą dopuszczalną wartość

5. nacisnąć klawisz

- 6. powtórzyć działania dla pozostałych działów
- 7. zakończyć działania przez wciśnięcie klawisza

3.5.7 HALO Działu (programowanie najwyższej wartości przyjmowanej przez dział)

Zaprogramowanie tego parametru powoduje, że kasa nie będzie przyjmować sprzedaży na kwotę wyższą niż zaprogramowana w dziale.

W tym celu należy:

- 1. ustawić kasę w trybie -P-
- 2. wpisać kod 06 i nacisnąć klawisz
- 3. nacisnąć klawisz odpowiadający danemu działowi

DZIAŁ2 lub wpisać numer działu i nacisnąć

DZIAŁ1

DZIA

GOTÓWKA

4. wpisać największą dopuszczalną wartość

- 6. powtórzyć działania dla pozostałych działów
- 7. zakończyć działania przez wciśnięcie klawisza

3.5.8 Opis PLU

W tym celu należy:

ustawić kasę w trybie -P-

- 1. wpisać kod 11 i nacisnąć klawisz
- 2. wpisać numer odpowiadający danemu PLU

PLU

3. nacisnąć klawisz

GOTÓWKA

GOTÓWKA

- wpisać wybrany opis, podając 2 cyfry dla każdego znaku (tabela dostępna w funkcji ?).
- 5. nacisnąć klawisz
- 6. powtórzyć działania dla pozostałych PLU
- 7. zakończyć działania przez wciśnięcie klawisza

3.5.9 Cena PLU

W tym celu należy:

- 1. ustawić kasę w trybie -P-
- 2. wpisać kod 12 i nacisnąć klawisz
- 3. wpisać numer odpowiadający danemu PLU

PLU

- 4. nacisnąć klawisz
- 5. wpisać żądaną cenę nacisnąć klawisz
- 6. powtórzyć działania dla pozostałych PLU
- 7. zakończyć działania przez wciśnięcie klawisza

towarowymi) W tym celu należy: 1. ustawic kase w trybie -P-PODSUMA wpisac kod 13 i nacisnac klawisz wpisac numer odpowiadajacy danemu PLU PLU nacisnac klawisz DZIAŁ1 5. nacisnac klawisz odpowiadajacy danemu dzialowi DZIAŁ2 # DZIAŁ ... lub wpisac numer dzialu i nacisnac powtórzyc dzialania dla pozostalych PLU GOTÓWKA 6. zakonczyc dzialania przez wcisniecie klawisza

PTU dla PLU (łączenie PLU z działami

3.5.11 Ogólne informacje o rabatach

Na klawiaturze mogą znajdować się max. 3 klawisze zmiany ceny. Służą one zarówno naliczaniu rabatu jak i marży.

Rabat i marża mogą mieć formę procentową lub wartościową.

Wartościowa lub procentowa wartość rabatu może być wcześniej zaprogramowana lub ustawiona ponownie przy użyciu klawiatury w czasie użycia tej funkcji. Nawet jeśli nie ma potrzeby zaprogramowania wartości rabatu i marży, należy określić tryb pracy każdego z klawiszy (rabat lub marża ; wartość procentowa lub wartościowa)

3.5.10

3.5.12 Kwota rabatu (programowanie wartości rabatu lub marży)

W tym celu należy:

1. ustawić kasę w trybie -P-

- 2. wpisać kod 24 i nacisnąć klawisz
- 3. wpisać kwotę, która ma być zaprogramowana
- zakończyć działania przez wciśnięcie odpowiedniego klawisza rabatu.

3.5.13 Konfiguracja rabatu i marży

W tym celu należy:

- 1. ustawić kasę w trybie -P-
- 2. wpisać kod 23 i nacisnąć klawisz
- 3. wpisać 4 cyfry odpowiadające statusowi rabatu
- zakończyć działania przez wciśnięcie odpowiedniego klawisza rabatu

Konfiguracja rabatu polega na zaprogramowaniu 4-cyfrowego numeru związanego z każdym rabatem i definiującego pewne opcje rabatu.

Używanymi cyframi są 0 i 1,które mają następujące znaczenie:

- 1 cyfra jeżeli przyjmuje wartość 1, klawisz jest używany do obliczania marży, jeżeli 0 to do obliczania rabatu
- 2 cyfra jeżeli przyjmuje wartość 1 to operujemy na wartościach rzeczywistych, jeżeli 0 to na wartościach procentowych

- 3 cyfra jeżeli przyjmuje wartość 1 to klawisz nie może być użyty do obliczania rabatu lub marży od pojedyńczego artykułu
- 4 cyfra jeżeli przyjmuje wartość 1 to klawisz nie może być użyty do obliczania rabatu lub marży od podsumy.

3.5.14 Ogólna informacja o opisach

Niektóre opisy alfanumeryczne używane przez kasę mogą być zmieniane zgodnie z niżej podaną metodą.

Każdy opis może składać się z 18 znaków. Aby wpisać litery, liczby i symbole przy pomocy klawiatury należy użyć specjalnego kodu. Każdemu znakowi odpowiada 2-cyfrowy kod. System ten zwany "tabelą 2 znaków" może być wydrukowany

przy użyciu funkcji 💛

Nagłówek paragonu może być modyfikowany dopiero po raporcie dobowym (nie modyfikowalny jest numer NIP), po zmianie nagłówka należy przeprowadzić operację opisaną w paragrafie 3.5.17.

3.5.15 Programowanie nagłówka

W tym celu należy:

- 1. ustawić kasę w tryb -P-
- wpisać kod odpowiadający linii (30 35), która ma być zaprogramowana
- 3. nacisnąć klawisz
- wpisać wybrany opis, podając 2 cyfry dla każdego znaku (tabela dostępna w funkcji ?))

5. nacisnąć klawisz

3.5.16 Wiadomości (opis związany z niektórymi klawiszami)

Programowane opisy są związane, zarówno ze zmianą ceny, formą płatności jak i innymi funkcjami używanymi podczas raportów jak i codziennym użytkowaniem.

Opisy te można zmieniać w następujący sposób:

- 1. ustaw kasę w tryb -P-
- 2. wpisz kod 39

- **4.** wpisz numer wybranego pola i naciśnij Wartości, które mogą być wpisane jako "numer pola" są następujące:
  - **13** = opis związany z walutą obcą nr 1
  - 14 = opis związany z walutą obcą nr 2
  - 15 = opis związany z walutą obcą nr 3
  - 16 = opis związany z walutą obcą nr 4
- 5. Wpisać żądany opis, podając 2 cyfry odpowiadające każdemu znakowi, zgodnie z tabelą 2 znaków, która może

być wydrukowana przy użyciu funkcji 🧹

PODSUMA nacisnać klawisz

GOTÓWKA

7. zakończyć operację klawiszem

3.5.17 Uruchamianie funkcji CLICHE (trwały zapis nagłówka paragonu)

Zaprogramowany nagłówek nie jest natychmiast uruchamiany i może być użyty dopiero po jego zatwierdzeniu.

Uruchomienie tej funkcji powoduje trwały zapis nagłówka.

Operacja ta jest konieczna jedynie wtedy, gdy kasa jest skonfigurowana fiskalnie. W momencie fiskalizacji pierwszy zaprogramowany nagłówek jest automatycznie zatwierdzany.

W tym celu należy:

- 1. ustawić kasę w trybie -P-
- 2. wpisać kod 92 i nacisnąć klawisz
- dla bezpieczeństwa wpisać kod kontrolny, który odpowiada 4 ostatnim cyfrom numeru unikatowego kasy

PODSUMA

GOTÓWKA

4. nacisnąć klawisz

Jeżeli kasa jest skonfigurowana fiskalnie, zmiana któregokolwiek wiersza nagłówka uniemożliwia przygotowanie następnego paragonu przed zatwierdzeniem nowego nagłówka.

3.5.18 Ogólne informacje o opcjach.

W celu zaspokojenia potrzeb użytkownika kasa została skonstruowana w taki sposób, że dostępne opcje mogą być włączone lub wyłączone.

Każda z opcji przyjmuje wartość 0, gdy nie jest uruchomiona i wartość 1, gdy jest uruchomiona.

3.5.19 Funkcje konfigurujące

Są to 32 parametry, które konfigurują kasę. Są one ustawione przez techników z autoryzowanego serwisu przy pierwszej instalacji.

Przy użyciu funkcji ? można uzyskać listę funkcji konfigurujących i ich prawidłowych kodów.

Sposób postępowania:

1. ustawić kasę w trybie -P-

- 3. wpisać w szeregu:
  - 1 lub 0 dla uruchomienia lub nieuruchomienia opcji
  - numery od 00 do 31 odpowiadające funkcji konfigurującej, która ma zostać zmieniona

GOTÓWKA

4. nacisnąć klawisz

Krótki opis opcji systemowych:

0..4 nie zainstalowane

5. BEEP

włącza krótki sygnał dżwiękowy wydawany przy naciskaniu klawiszy

6. zerowanie wskaźnika "gotówka w kasie"

7. seryjny numer dla danych bez podatku

kasa drukuje numer seryjny na wszystkich paragonach, również na tych bez podatku

8. okresowe zerowanie

dane okresowe są drukowane przed zerowaniem

9. nie zainstalowane

10. nie zainstalowane

11. numerowanie pozycji na paragonie

kasa drukuje ilość pozycji na końcu paragonu

12. wydruk kodu

kasa drukuje kod PLU

13. wydruk podsumy

kasa drukuje podsumę na paragonie

14. obowiązkowa podsuma

uniemożliwia zamknięcie paragonu przed naciśnięciem klawisza

15. obowiązkowe wprowadzenie kodu sprzedawcy

uruchomienie powoduje, że nie można rozpocząć pracy bez wprowadzenia kodu sprzedawcy

PODSUMA

16. aktywacja portów RS232

20. współpraca z wagą 27.oszczędność papieru

papier na rolce kontrolnej jest cofany, powoduje to oszczędność papieru lecz spowalnia pracę

28..37. nie zainstalowane

3.5.20 Ogólne informacje o programowaniu innych parametrów

Poniżej zostały opisane kody pozostałych parametrów

3.5.21 Ustawianie bieżącego czasu

Ten parametr może być zaprogramowany tylko po raporcie dobowym. Zmiana czasu jest możliwa tylko w zakresie 1 godziny. **Data może być zmieniana tylko przez serwis.**

W tym celu należy:

- 1. ustawić kasę w trybie -P-
- 2. wpisać kod 21 i nacisnąć klawisz 🕓
- wpisać 3 2-cyfrowe grupy odpowiadające godzinie, minutom i sekundom

PODSUMA

4. nacisnąć klawisz

3.5.22 Konfiguracja form płatności

Konfigurowanie form płatności polega na zaprogramowaniu 4 cyfr powiązanych z formą płatności i definiujących jej cechy.

Każda cyfra może przyjmować wartości 0 lub 1.

GOTÓWKA

- 1 cyfra jeżeli przyjmuje wartość 1 to kwota jest uznawana za nie zrealizowaną (sprzedaż na kredyt)
- 2 cyfra jeżeli przyjmuje wartość 1 to wpisana kwota nie może być wyższa niż suma całkowita (tzn. należy wydać resztę)
- 3 cyfra jeżeli przyjmuje wartość 1 to wpisanie kwoty jest obowiązkowe

- 4 cyfra jeżeli przyjmuje wartość 1 to kwoty są wliczane w sumę gotówki w kasie
- W tym celu należy:
- 1. ustawić kasę w trybie -P-

- 2. wpisać kod 25 i nacisnąć klawisz
- 3. wpisać 4 cyfry odpowiadające statusowi formy płatności

GOTÓWKA KREDYT 4. nacisnać klawisz

3.5.23 Konfigurowanie operatorów

Konfiguracja tej opcji polega na zaprogramowaniu 13 cyfr związanych z każdym operatorem. Każda cyfra może przyjmować wartość 1 lub 0, a mają one następujące znaczenie:

- 1 cyfra jeżeli przyjmuje wartość 1 to niemożliwy jest wydruk
- 2 cyfra jeżeli przyjmuje wartość 1 to niemożliwe jest usuwanie
- 3 cyfra jeżeli przyjmuje wartość 1 to niemożliwy jest zwrot
- 4 cyfra jeżeli przyjmuje wartość 1 to niemożliwe jest wprowadzanie marży lub rabatu
- 5 cyfra jeżeli przyjmuje wartość 1 to niemożliwe są płatności inne niż gotówkowe
- 6 cyfra jeżeli przyjmuje wartość 1 to niemożliwa jest wpłata gotówki
- 7 cyfra jeżeli przyjmuje wartość 1 to niemożliwa jest wypłata gotówki
- 8 cyfra jeżeli przyjmuje wartość 1 to niemożliwe jest saldowanie rachunków
- 9 cyfra jeżeli przyjmuje wartość 1 to niemożliwy jest odczyt L1 (patrz POMOC)
- 10 cyfra jeżeli przyjmuje wartość 1 to niemożliwy jest odczyt L2 (patrz POMOC)

- 11 cyfra jeżeli przyjmuje wartość 1 to niemożliwe jest zerowanie
- 12 cyfra jeżeli przyjmuje wartość 1 to niemożliwe jest programowanie P1 P2 (patrz POMOC)
- 13 cyfra jeżeli przyjmuje wartość 1 to niemożliwe jest programowanie P2 (patrz POMOC).

W tym celu należy:

1. ustawić kasę w trybie -P-

- 2. wpisać kod 41 i nacisnąć klawisz
- 3. wpisać kod odpowiedniego operatora (2 4), nacisnąć klawisz

4. wpisać 13 cyfr konfigurujących

5. powtórzyć kroki dla każdego operatora

(gotówka)

6. nacisnąć klawisz

UWAGA: W podany sposób nie można skonfigurować operatora nr 1, który może używać wszystkich opcji.

3.5.24 Kolejność drukowania raportów

Funkcja ta służy do ustalenia kolejności raportów, które będą

drukowane w trybie -L- po naciśnięciu klawisza W tym celu należy:

1. ustawić kasę w trybie -P-

Х

- 2. wpisać kod 38 i nacisnąć klawisz 🖄
- wpisać nie więcej niż 8 par cyfr, które identyfikują raporty. Należy użyć tych samych cyfr, które są używane w trybie -Lw celu uzyskania danego raporu.

UWAGA: Lista kodów jest dostępna w funkcji ^(?) POMOC.

GOTÓWKA

3.5.25 Kursy walut

Kursy mogą być zaprogramowane dla wszystkich 4 dostępnych walut. Wartość kursu może składać się max. z 5 liczb całkowitych i 8 miejsc po przecinku.

Kasa może pamiętać 4 kursy walut obcych, wyświetlać sumy całkowite i podsumy w walucie obcej oraz przyjmować płatności.

W celu zaprogramowania tej funkcji należy zaprogramować 3 parametry:

- oznaczenie waluty
- liczbę miejsc po przecinku
- kurs wymiany

Należy pamiętać, że kurs wymiany oznacza sumę waluty, za którą można nabyć jednostkę waluty obcej.

Np.	Waluta lokalna	Waluta obca	Kurs wymiany
	PLN	US \$	~3.4735
	PLN	DM	~1.8565
	PLN	Yen	~0.029300

W tym celu należy:

1. ustawić kasę w trybie -P-

/	
PODS	UMA)
$\overline{)}$	

2. wpisać kod 94 i nacisnąć klawisz

3. wpisać numer waluty i nacisnąć klawisz

PODSUMA

- 4. wpisać kurs wymiany i nacisnąć klawisz
- 5. powtórzyć działania dla pozostałych walut

6. nacisnąć klawisz

3.5.26 Liczba miejsc po przecinku

Można zaprogramować liczbę miejsc po przecinku, które będą wyświetlane dla każdej z 4 walut. Przyjmowane wartości to 0 lub 2.

W tym celu należy:

6.

1. ustawić kasę w trybie -P-

- 3. wpisać numer waluty i nacisnąć klawisz
- 4. wpisać liczbę miejsc po przecinku (0 lub 2) i nacisnąć klawisz
- 5. powtórzyć działania dla pozostałych walut

nacisnąć klawisz

3.5.27 Numer kasy

W tym celu należy:

- 1. ustawić kasę w trybie -P-
- 2. wpisać kod 49 i nacisnąć klawisz
- 3. wpisać numer kasy 2 cyfry (00 15)
- 4. nacisnąć klawisz

3.5.28 Stawki PTU

Poprawne działanie kasy jest uwarunkowane wyborem odpowiednich stawek PTU dla każdego z 48 działów.

Programowanie jest automatycznie zachowywane w pamięci fiskalnej i może być przeprowadzone po raporcie dobowym.

W tym celu należy:

- 1. ustawić kasę w trybie -P-
- 2. wpisać kod 91 i nacisnąć klawisz
- wpisać kolejno 8 dwucyfrowych grup, które identyfikują 8 stawek PTU. Dla nieużywanych stawek należy wpisać 99 dla stawek zwolnionych wartość 98.

PODSUMA

4. nacisnąć klawisz

3.5.29 Odczyt pamięci fiskalnej.

Trzy raporty w kasie pozwalają na wydruk raportów dobowych w zadanym okresie czasu lub w zadanym przedziale numerów raportów dobowych. **Raport fiskalny okresowy** drukuje informacje o raportach dobowych z podanego zakresu dat lub numerów raportów.

W tym celu należy:

1. ustaw kasę w trybie -P-

PODSUMA 2. wpisać kod (98) i nacisnąć klawisz

 jeżeli odczyt ma być rozpoczęty od danych z raportu dobowego innego niż pierwszy, należy wpisać

4 cyfry i klawisz DZIAŁ1, aby określić numer początkowego raportu dobowego lub

6 cyfr i , aby określić datę początkowego raportu dobowego

4. jeżeli odczyt ma być zakończony na danych z raportu dobowego innego niż ostatni, należy wpisać

4 cyfry i klawisz , aby określić numer końcowego raportu dobowego lub

DZIAŁ2

6 cyfr i klawisz , aby określić datę końcowego raportu dobowego

(gotówka)

5. nacisnąć klawisz _____ aby otrzymać wydruk raportów dobowych wraz z zestawieniem.

Raport fiskalny miesięczny drukuje informacje o raportach dobowych z podanego miesiąca i roku.

W tym celu należy:

Rozdział 4 - Dodatkowe funkcje

W poniższym rozdziale pokazano sposób użytkowania oraz istotne parametry.

4.1 Zarządzania opakowaniami zwrotnymi - wpłata kaucji/wypłata kaucji

4.1.1 Wstęp

Zarządzanie opakowaniami zwrotnymi jest funkcją, która umożliwia prowadzenie ewidencji sprzedaży lub zwrotów opakowań kaucjonowanych.

Zalety funkcji zarządzania opakowaniami zwrotnymi:

możliwość zarządzania opakowaniami sprzedanymi klientom i zwróconymi od nich

automatyczne naliczanie do paragonu fiskalnego wartości sprzedanych opakowań

automatyczne odejmowanie od paragonu fiskalnego wartości zwróconych opakowań

możliwość podsumowania ilości sprzedanych i zwróconych opakowań i automatyczne podsumowanie wartości obrotu nimi

funkcja ta jest poza częścią fiskalną i nie ma wpływu na sprzedaż ewidencjonowaną w module fiskalnym

raport o obrocie opakowaniami pozwala kontrolować ilość i wartość sprzedanych i zakupionych opakowań.

4.1.2 Kryteria Operacji

Zarządzanie opakowaniami zwrotnymi odbywa się poza paragonami fiskalnymi.

Te specjalne funkcje są prowadzone po zamknięciu paragonu, poprzez użycie klawiszy **wpłata i wypłata kaucji.**

W praktyce te funkcje rozpoczynają paragon niefiskalny, w którym istnieje możliwość ewidencjonowania więcej niż jednej

wartości.

Zdefiniowano specjalny identyfikator nazwany "opakowania zwrotne" pozwalający prowadzić ewidencję stanu gotówki szuflady i raporty kasowe.

4.1.3 Użytkowanie w trybie sprzedaży

Są dwie możliwości:

Sprzedaż i zwrot opakowań zwrotnych w trakcie sprzedaży.

W trakcie sprzedaży w dowolnym momencie należy podać liczbę sprzedawanych opakowań (jeśli jest większa niż 1) oraz cenę jednostkową opakowania zwrotnego i nacisnąć klawisz

do rejestrowania wartości otrzymanej od klienta jako

kaucja za opakowanie lub klawisz do zarejestrowania kwoty wypłaconej klientowi jako zwrot kaucji. Obie funkcje działają niezależnie od siebie i można ich używać wielokrotnie w trakcie trwania rejestracji sprzedaży.

Informacja o kwotach opakowań zwrotnych oraz wartośći paragonu po ich uwzględnieniu drukowana jest bezpośrednio po paragonie fiskalnym.

Zwrot opakowań bez sprzedaży

Po zakończeniu sprzedaży podać liczbę przyjmowanych opakowań zwrotnych oraz ich cenę jednostkową i nacisnąć

klawisz do zarejestrowania kwoty wypłaconej klientowi jako zwrot kaucji.

Funkcja ta rozpocznie paragon niefiskalny w którym może być zapisana wyłącznie kwota przyjmowanych opakowań zwrotnych Zamknięcie paragonu nastąpi po naciśnięciu klawisza (GOTÓWKA)

4.1.4 Użytkowanie w trybie odczytu - L -

W ciągu jednej doby fiskalnej, jest możliwość wyliczenia z raportu dobowego, dokładnej ilości opakowań sprzedanych wraz z należnością otrzymaną z tytułu kaucji i ilości opakowań zwróconych wraz z łączną wartością wypłaconych kaucji.

- Raport dobowy zawiera 3 rodzaje "wpłaty" każdy z numerem operacji i łączną wartością, i 3 rodzaje wypłaty każdy numerem operacji i łączną wartością.
- suma opakowań sprzedanych jest trzecim rodzajem "wplaty"
- suma opakowań sprzedanych jest trzecim rodzajem "wypłaty".

Zalecane jest zapisywanie wartości sprzedanych i zwracanych opakowań używając funkcji wpłata i wypłata kaucji.

Dzięki temu znany jest stan gotówki w kasie (wartość kaucji netto) przez wykonanie raportu szuflady nr 5.

4.1.5 Użytkowanie w trybie zerowanie -C-

Nie ma żadnego związku pomiędzy zarządzaniem opakowaniami zwrotnymi i praca w trybie -C-. Dane podczas zerowanie nie mają wpływu na ten stan lub odwrotnie.

Operacje przeprowadzone przy pomocy funkcji " opakowania zwrotne" nie są rejestrowane w raporcie fiskalnym.

4.1.6 Użytkowanie w trybie programowania - P -

Nie ma potrzeby specjalnego programowanie kasy aby prowadzić operacje na opakowaniach zwrotnych, ponieważ ta funkcja istnieje na stałe w kasie.

Nie ma ewidencji o tejże operacji w raporcie okresowym.

4.1.7 Wpływ funkcji "opakowania zwrotne" na stan fiskalny

Szczególna ostrożność została zachowana żeby upewnić się, że nie będzie żadnych zmian lub wpływów tej funkcji na pracę w trybie fiskalnym kasy.

Funkcja ta jest funkcją wynikając z wpłaty i wypłaty gotówki z szuflady.

Wszelkie rozliczenia tych operacji są poza częścią fiskalną i nie mają wpływu na sposób naliczenia podatku VAT.

Rozdział 5 -Dodatek

5.1 Wykaz błędów

Lista błędów

Poniżej została przedstawiona lista błędów będąca wynikiem niewłaściwej obsługi kasy, które są sygnalizowane sygnałem dźwiękowym oraz wyświetlane na wyświetlaczu po naciśnięciu

klawisza 🤇 ?

- ERROR 01 niepoprawna sekwencja
- ERROR 02 ujemna suma
- ERROR 03 ujemny PTU
- ERROR 04 nieprawny zapis
- ERROR 05 zabronione zero
- ERROR 06 dane poza zakresem
- **ERROR 07** niekompletne parametry
- ERROR 08 wartość poza zakresem
- ERROR 09 nie anulowane
- ERROR 10 dział nie występuje
- ERROR 11 brak ceny
- ERROR 12 nie ma tego PLU
- ERROR 13 PLU nie wprowadzone
- ERROR 14 wartość poza limitem
- ERROR 15 sprzedawca nie występuje
- ERROR 16 brak sprzedawcy
- ERROR 17 zmiana nieakceptowalna
- ERROR 18 raport nie występuje
- ERROR 19 zerowanie nie występuje
- ERROR 20 za dużo znaków
- ERROR 21 za duża suma
- ERROR 22 złe hasło

ERROR 23	 kod nie występuje
ERROR 24	 brak daty/godziny
ERROR 25	 zapełniona pamięć fiskalna
ERROR 26	- brak fiskalizacji
ERROR 27	 nagłówek niekompletny
ERROR 28	 nieodpowiedni łańcuch znaków
ERROR 29	- brak komunikacji
ERROR 30	- niezerowane dane
ERROR 31	 wartość nieprzewidziana
ERROR 32	- brak autoryzacji
ERROR 33	- PTU niezaprogramowany
ERROR 34	 nagłówek niekompletny
ERROR 35	- wykonaj raport
ERROR 36	 przepełniona suma całkowita
ERROR 37	- zrób raport dobowy
ERROR 38	 niedopuszczalna ilość
ERROR 39	- zrób podsumę
ERROR 40	 operator nie występuje
ERROR 41	- zabroniony kod
ERROR 42	 brak uprawnień
ERROR 43	 operator nie występuje
ERROR 44	- brak papieru
ERROR 45	 brak komunikacji z komputerem
ERROR 46	 produkt nie występuje
ERROR 47	 funkcja nieprzewidziana
ERROR 48	- nieznany błąd
ERROR 49	- błąd sprzętu
ERROR 50	 połączenie nieaktywne
ERROR 51	 klient nie występuje
ERROR 52	 klient nieaktywny
ERROR 53	- brak transakcji
ERROR 54	- konto > kredyt

ERROR 55 - brak zarządzania klientem

ERROR 55 - brak pamięci PLU

Błędy układu elektronicznego kasy

Oprócz błędów obsługi kasa sygnalizuje także błędy sprzętowe będące wynikiem uszkodzenia układu elektronicznego kasy. Po wystąpieniu tych błędów niezbędna jest interwencja licencjonowanego serwisanta.

Błędy te są wyświetlane w postaci E xx ; gdzie xx oznacza numer błędu.

5.2 Dane techniczne

- Wymiary: 300x300x120
- Waga: 3,5 kg
- Wyświetlacz: 2 x LCD; 10 cyfr; 8 wskaźników
- Drukarka: 2 x drukarka termiczna; 2 x 18 kolumn ; 15 linii/sekundę
- 2000 kodów PLU
- Stawki PTU: 8 stawek
- 48 działów towarowych
- 3 rodzaje rabatów / marży
- Obliczanie reszty
- 4 formy płatności (gotówka, czek, kredyt, karta kredytowa)
- Natychmiastowa korekta ostatniej pozycji paragonu
- Wpłaty i wypłaty gotówki
- 4 waluty obce
- rozliczanie opakowań zwrotnych
- Rodzaje raportów:
  - Raport dobowy (zerujący)

- Raporty działów
- Raporty PLU
- Raporty kasy
- Raporty operatorów
- Raporty zerujące
- Możliwość wykonania 2500 raportów fiskalnych
- Współpraca z wagą, PC i skanerem. Szuflada opcja)
- Zasilanie: własny akumulator kwasowo-ołowiowy lub zewnętrzny zasilacz 34,5 V DC 0.25 A
- Temperatura pracy 10 do 45 °C